

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. J. K. Hansen har ordet for en kort bemærkning, og så vil jeg gerne opfordre til, at vi lægger op til at slutte debatten.

(Kort bemærkning).

J. K. Hansen (S):

Man kan jo altid blive klandret, og man kan klandre andre for meget, men man har ikke lov til at klandre hinanden på motiverne, og det er sådan set det, fru Margrete Auken forsøger her.

Hvis fru Margrete Auken havde fået temperamentet lidt i ro, mens jeg holdt mit første indlæg, ville fru Margrete Auken – som godt kan lytte en gang imellem, selv om jeg betvivler det alligevel vil jeg bede fru Margrete Auken om at læse mit indlæg, når det nu kommer i Folketingstidende, fordi debatten i dag drejer sig jo simpelt hen om en forespørgsel til regeringen om, og hvad regeringen har gjort, og hvad regeringen agter at gøre; det er det, der er udgangspunktet.

Samtidig siger vi, at vi er da også forpligtet til at give regeringen nogle meldinger om, hvad Folketingets partier mener.

Jeg synes, det fremgår meget klart af mit indlæg, hvad vi i Socialdemokratiet mener der er bedst. Men vi er bestemt også indrettet på en sådan måde, at vi kan da ikke sende – ja, det kan godt være, fru Margrete Auken mener, at vi kan sende en minister i byen med bundet mandat, men det kan da dårlig betale sig, det er ikke billetten værd. Det ved vi på forhånd. Lad os da nu få disse forhandlinger i gang, det synes vi er mere nødvendigt end at stå og give hinanden et bundet mandat.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lægeloven. (Faglig bedømmelse af ansøgere til overlægestillinger).

Af sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

(Fremsat 29/11 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anna-Marie Hansen (S):

I forslag til lov om ændring af lægeloven vedrørende faglig bedømmelse af ansøgere til overlægestillinger fremstår hovedsigtet som værende en modernisering og forenkling af reglerne om den faglige bedømmelse af ansøgere til overlægestillinger.

En smidigere og hurtigere bedømmelsesprocedure kan vi i Socialdemokratiet absolut tilslutte os under forudsætning af, at det til enhver tid vil være de lægefaglige, kvalitetsbetonede overvejelser, der primært gør sig gældende i vurderingen af ansøgere til ledige overlægestillinger. Dette begrundes vi med de stærkt foranderlige og øgede krav, der stilles på det lægefaglige område som en konsekvens af den rivende udvikling, der er sket og sker på alle områder for udøvelse af lægegerningen på såvel det medicinske og det kirurgiske område som på specialeområderne i sygehusvæsenet.

En grundig kvalitetsvurdering i forbindelse med ansættelse af overlæger må sikres, og et højt fagligt kvalitetsniveau må ikke svækkes af mindre lægefaglige vurderinger. En decentralt udarbejdet indstilling til obligatorisk forelægelse for Sundhedsstyrelsen vil have mange fordele, bl.a. en smidigere og hurtigere bedømmelsesprocedure, end tilfældet er i dag.

Den i dag praktiserede ansættelsesprocedure, der i lokalområder omfatter en faglig bedømmelse, hvor bedømmelsesudvalget supplerer vurderingen med de kvalifikationer, der i øvrigt kræves til den ledige stilling, synes vi er en god fremgangsmåde bortset fra den langsommelige proces. I vid udtrækning kan ansættelsesproceduren imødekomme de øgede krav til overlægers forudsætninger for løsning af opgaver af ledelsesmæssig, administrativ og undervisende karakter.

Men vi gør opmærksom på, hvor vigtigt det er med en fastholdelse af en høj prioritering i vurderingen af de reelle faglige krav til ansøgere til ledige overlægestillinger. Vi mener også, det er væsentligt, at der i ansættelsesproceduren skelnes mellem kravene til administrerende overlæger og kravene til øvrige overlæger. Hos sidstnævnte må det fortsat være de lægefaglige kvalifikationer, herunder forskningsmæssige kvalifikationer, der vægtes højest.

[Anna-Marie Hansen]

I det fremsatte lovforslag åbnes der for en risiko for forskydning af vurderingsgrundlaget, som vi må være opmærksomme på. Vi anfægter ikke amternes ret til at bestemme, ej heller de lokale bedømmelsesudvalgs evner og vilje til at sikre de enkelte ansøgers egnethed til de ledige stillinger. Derimod er vi meget opmærksom på den i bemærkningerne til lovforslaget anførte formulering om bevarelse af sikkerhed for det nødvendige faglige niveau. Det vil jo altid være et fortolkningsspørgsmål.

I udvalgsarbejdet vil vi bl.a. gerne have belyst disse forhold lidt nærmere, fordi det er os meget magtpåliggende at sikre et højt lægefagligt kvalitetsniveau. Konsekvenserne af lovforslagets gennemførelse, som det foreligger nu, er, at Sundhedsstyrelsen i princippet vil være uden for indflydelse, og at vurderingerne vil blive en rent lokal afgørelse.

Men vi kan tilslutte os intentionerne i lovforslaget, også den ændring i lægeloven, der betyder, at lovens bestemmelser også formelt er gældende i Grønland.

Karen Højte Jensen (KF):

Det er jo rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører sagde, at dette er, om jeg så må sige, et rationaliseringsforslag vedrørende ansættelse af overlæger.

I dag er det sådan, at alle ansøgninger om overlægestillinger skal til vurdering i Sundhedsstyrelsen, hvorimod det her foreslås, at det i fremtiden alene skal gælde de ansøgninger, der er indstillet fra den pågældende myndighed.

Det er sådan i dag, at man i forvejen har bedømmelsesudvalg ude i de lokalsamfund, hvor man har brug for overlægerne, og vi har tillid til, at man her fortsat i høj grad også vil se på kvalifikationerne.

Da jeg lyttede til den tidligere ordfører, havde jeg på fornemmelsen, at man måske fra Socialdemokratiets side var bange for, at man ville rykke på kravene til de faglige kvalifikationer. Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører i, at man ikke med dette lovforslag må reducere kravene til overlægernes faglige kvalifikationer.

Jeg hæfter mig ved, at der i bemærkningerne står, at der skal udarbejdes vejledende retningslinier for, hvilke faglige elementer der skal indgå i bedømmelsen af de enkelte ansøge-

re. Dette skal ske fra centralt hold, ligesom Sundhedsstyrelsen udarbejder regler om, hvilke oplysninger der skal forelægges for Sundhedsstyrelsen, når man skal vurdere de pågældende ansøgers lægefaglige kvalifikationer og naturligvis også de forskningsmæssige kvalifikationer.

Jeg mener, dette er meget vigtigt, og samtidig vil jeg sige, at de lokale ansættelsesmyndigheder er den myndighed, der først og fremmest har indblik i ansøgerens ledelsesmæssige kvalifikationer, og den del er det naturligvis også vigtigt at lægge vægt på.

Vi kan fra den konservative gruppe indstille forslaget til vedtagelse.

Birgitte Husmark (SF):

Den nuværende lovgivning er, som det jo står i bemærkningerne til forslaget, af temmelig anselig alder. Og vi mener også, at det på baggrund af de omstruktureringer, der nu sker i sygehusvæsenet, er helt afgørende at få lavet vurderingen mere smidig, end den har været indtil nu, når der skal besættes overlægestillinger.

I SF er vi tilfredse med den del af forslaget, der går ud på at sikre vurderingen af de lægefaglige kvalifikationer i Sundhedsstyrelsen. Og vi er meget glade for, at Sundhedsstyrelsen nu får pålagt at skulle svare inden for 10 dage. Selvfølgelig skal der være en lægefaglig vurdering. Det er de lægefaglige kvalifikationer, som skal vurderes og sættes ind i den rigtige ramme af Sundhedsstyrelsen.

Men det, som vi også ønsker os, og som vi faktisk mener det er muligt at opprioritere med dette lovforslag, er at gøre vurderingen af, hvad det egentlig vil sige at have en lægefaglig vurdering, bredere, end den indtil nu har været. Og vi mener, det er helt rimeligt, at det er de lokale ansættende myndigheder – og meget gerne ude på det modtagende sygehus – der tager de bredere kriterier op til vurdering i det enkelte tilfælde. Derefter skal Sundhedsstyrelsen selvfølgelig vurdere, om de snævre strengt lægefaglige kriterier er opfyldt.

Det, vi godt kunne ønske os, var, at denne bredere vurdering ikke bare var udtrykt som en hensigt i den skriftlige fremsættelse, men at det stod mere tydeligt i selve lovforslaget.

Endelig ville vi gerne have formaliseret, at samarbejdsudvalget på det modtagende sygehus også var inde i behandlingen. Det kan man ikke læse ud af forslaget.

[Birgitte Husmark]

Men i princippet er vi absolut positive over for det foreliggende forslag.

Jørgen Winther (V):

Venstre synes, at det foreliggende lovforslag er godt og fornuftigt, og samtidig ser vi også med glæde, at det er et rationaliseringsforslag.

Fremover bliver det sådan, at det kun er den af sygehuset til overlægejobbet indstillede læge, der skal vurderes af § 14-udvalget. Det er fornuftigt. For i dag er det sådan – og det er noget, jeg personligt har kendskab til – at der er ansøgere, der søger en overlægestilling bare med det formål at blive § 14-vurderet, og når de er blevet det, trækker de deres ansøgning om at blive overlæge tilbage. Det er ikke videre fornuftigt.

I Århus Amt har vi gjort sådan, at bedømmelsesudvalget har kompetencen angående indstillingen af assisterende overlæger, men drejer det sig om administrerende overlæger, skal det igennem sygehusudvalget og også igennem økonomiudvalget.

Men dette er et rationaliseringsforslag, som vi ser på med glæde.

Tove Niemann (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke umiddelbart tilslutte sig lovforslag nr. L 79.

Der står i lovforslaget, at formålet med dette er at rationalisere reglerne vedrørende den faglige bedømmelse af ansøgerne til overlægestillinger. Samtidig skal der ske en decentralisering, således at det er de lokale ansættelsesmyndigheder, der selv foretager bedømmelsen.

Modsat de foregående ordførere er vi lidt skeptiske over for det, for det kan godt være lidt farligt. Det er ofte sådan, at den person, der søger en overlægestilling, er bosat i området, og det kan i visse tilfælde medføre, at det ikke kun er de faglige kvalifikationer, men også rent personlige ting, som er sagen uvedkommende, der indgår i bedømmelsen. Og det kan ikke være rigtigt.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at Sundhedsstyrelsens vurderinger kun går på de lægefaglige kvalifikationer, ikke på de ledelsesmæssige og slet ikke på de administrative; det vil ifølge lovforslaget bliver lokale ansættelsesmyndigheder, der skal bestemme det. En overlæge skal naturligvis først og fremmest være dygtig inden for sit fag, men mon ikke

mange af de problemer, vi har på sygehusene, skyldes manglende lederevner?

Fremskridtspartiet ønsker, at overlæger har så få administrative opgaver som muligt, men så længe dette ikke er tilfældet, er man nødt til at tage hensyn til det.

Jeg har et spørgsmål til sundhedsministeren angående § 14, stk. 3. I den nugældende lov står der, at aftaler eller overenskomster, der tilsigter at hindre, at de i stk. 1 nævnte lægestillinger søges af læger, der ikke er medlemmer af bestemte foreninger eller sammenslutninger, er ugyldige og ikke kan tillægges retsvirkning, når vedkommende læge af Sundhedsstyrelsen i øvrigt anses for kvalificeret. Hvorfor skal denne bestemmelse udgå? Jeg ønsker dette belyst, fordi vi ikke ønsker, der skal stilles krav om, at også denne faggruppe skal tvinges ind i sammenslutninger, de ikke ønsker at være medlemmer af.

Hvad angår Grønland, mangler der virkelig en overordnet styring med hensyn til lægeordningerne, så også det ønsker vi belyst under udvalgsarbejdet.

Men vi vil selvfølgelig deltage positivt i udvalgsarbejdet.

Kirsten Lee (RV):

Efter radikal opfattelse er ansættelsesproceduren i forbindelse med overlægestillinger både langsom og bureaukratisk. Der er heller ingen tvivl om, at avancement i det lægelige hierarki i høj grad er betinget af lægers videnskabelige produktion.

Det er sådan, at den bedste lægekunstner, som er den bedste for patienterne, ikke altid er den dygtigste videnskabsmand. Men det er nok også sådan, at efter det nuværende system, hvor Sundhedsstyrelsen vurderer en række ansøgers kvalifikationer, rangerer den videnskabelige produktion meget højt i tildelingen af point, om jeg så må sige, for at komme i betragtning.

Jeg tror, man ude omkring i amterne har vældig god mulighed for at vurdere en ansøgers kvalifikationer til netop den stilling, som man har behov for dér.

Jeg er helt enig med den socialdemokratiske ordfører, der sagde, at det selvfølgelig er de lægefaglige kvaliteter, der skal være de dominerende. De reelle faglige krav er jo i en given stilling, hvordan en given læge vil være i stand til at varetage patienternes behov inden for et fag-

[Kirsten Lee]

område, og det tror jeg man vil have god sans for at vurdere ude i de enkelte amter.

Jeg synes også, det er værd at bemærke, at fru Tove Niemann siger, at lægerne åbenbart mangler lederevner. Så er det jo interessant at bemærke, fru Tove Niemann, som der står i forslaget, at i dag vurderer Sundhedsstyrelsen slet ikke de ledelsesmæssige kvaliteter, men det tror jeg man vil gøre ude i amterne. Man vil også have kendskab til de enkelte lægers samarbejds-evner, der selvfølgelig er nødvendige i en overlægeansættelse.

Jeg synes, jeg kan høre på de foreløbige bemærkninger, at lovforslaget får en let gang igennem udvalget. Vi i Det Radikale Venstre støtter i hvert fald forslaget og vil gerne tilsi-
 ke en hurtig behandling.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti synes også, dette er et godt forslag, og vi er ikke spor betænkelige ved at lade amterne være dem, der har det afgørende ord i denne sag. Så vi håber, at det hurtigt kan gå igennem. Vi skal i hvert fald tilsi-
 ge en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg er meget glad for den positive modtagelse, forslaget har fået. Det er jo et forenklingsfor-
 slag.

Og jeg kan sige til fru Anna-Marie Hansen, at det er i alles interesse – også i sygehusenes driftsherrers interesse – at man får den høje kvalitet på overlægeniveauet fastholdt. Der er ingen, der er nærmere end driftsherrerne af sygehusene til at være interesseret i dette forhold.

De skal stå til direkte ansvar over for borgerne og patienterne, der skal modtage behandlingen. Så der kan ikke være uenighed om, at det høje kvalitetsniveau skal fastholdes.

Det er ikke tænkt, at de retningslinjer, der i øjeblikket er gældende for bedømmelse af de lægefaglige kriterier, skal ændres. Der er tale om, at de skal videreføres i de nye vejledninger, og at de skal kombineres med nogle retningslinjer for, hvordan rammerne for bedømmelsesudvalgene skal være, sådan at man kan tilsi-
 ke, at der kommer tilstrækkelig lægefaglig ekspertise ind i bedømmelsesudvalgene.

Jeg kan sige til fru Tove Niemann, at der med bortfaldet af teksten i § 14, stk. 3, ikke sker nogen ændring af retstilstanden på området.

Jeg vil slutte med at takke for den sympati, der er blevet tilkendegivet vedrørende forenklingen på dette område. Den er tiltrængt. Som systemet fungerer i øjeblikket, virker det meget forlængende på ansættelsesproceduren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om et forebyggelsespolitisk råd og et tobaksskaderåd.

Af sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

(Fremsat 6/12 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Qvist Jørgensen (S):

Vi kan lige så godt starte med at sige det lige ud: Socialdemokraterne mener, det er et vældig dårligt forslag, der nu skal til behandling, og jeg vil senere vende tilbage til, hvorfor vi synes, det er så forfærdelig dårligt.

Men inden da vil jeg sige, at vores skuffelse ikke er blevet mindre af, at vi synes, at den nye sundhedsminister i forbindelse med sin tiltræden havde nogle flotte udsagn om sine forventninger til en bedre alkoholpolitik. Jeg citerer fra Søndagsavisen den 31. december 1989: »Den ny sundhedsminister, Ester Larsen, Venstre, har straks ved sin tiltræden klistret anførerbindet på armen i kampen mod sprutten.« Og så fortsætter det i øvrigt på samme rimelig positive måde.

Med sådanne udtalelser var det vel nærliggende at tro, at ministeren ville trække ikke sit,